

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/16-01/26
URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 07. travnja 2016.

P.Z.E. br. 27

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 06. travnja 2016. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Vlahu Orepića, ministra unutarnjih poslova, Davora Blaževića, zamjenika ministra unutarnjih poslova, te Lidiju Pelivan Stipetić i Stjepana Lonačaricu, pomoćnike ministra unutarnjih poslova.

PREDSJEDNIK

akademik **Željko Reiner**

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/16-01/19
Urbroj: 50301-09/06-16-3

Zagreb, 30. ožujka 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Vlahu Orepića, ministra unutarnjih poslova, Davora Blaževića, zamjenika ministra unutarnjih poslova, te Lidiju Pelivan Stipetić i Stjepana Lončaricu, pomoćnike ministra unutarnjih poslova.

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 98/2013
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 15. SIJEČNJA 2013.
O STAVLJANJU NA TRŽIŠTE I UPORABI PREKURSORA EKSPLOZIVA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 98/2013
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 15. SIJEČNJA 2013.
O STAVLJANJU NA TRŽIŠTE I UPORABI PREKURSORA EKSPLOZIVA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Uredbom (EU) 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva (u daljnjem tekstu: Uredba) se usklađuju pravila u zemljama članicama Europske unije o stavljanju na raspolaganje, uvođenju, posjedovanju i uporabi određenih kemijskih tvari i smjesa koje bi se mogle zlouporabiti za nezakonitu proizvodnju eksploziva, s ciljem ograničavanja njihove dostupnosti javnosti i osiguravanja odgovarajućeg prijavljivanja sumnjivih transakcija u lancu nabave. Pritom, sumnjiva transakcija znači bilo koja transakcija s tvarima navedenim u prilogima Uredbe ili smjesama ili tvarima koje ih sadrže, uključujući transakcije s profesionalnim korisnicima kada postoji opravdana sumnja da je tvar ili smjesa namijenjena za nezakonitu proizvodnju eksploziva.

Ciljevi Uredbe su: ograničiti pristup pojedinaца određenim prekursorima eksploziva iznad određene granične vrijednosti koncentracije (prekursori – kemijske tvari navedene su u prilogima I. i II. Uredbe); onemogućiti proizvodnju eksploziva u „kućnoj radinosti“, kako za terorističke, tako i bilo koje druge svrhe; poboljšati sigurnost i svijest u cijelom lancu nabave prekursora i spriječiti teroriste da iskoriste slabiji nadzor i manje ograničenja u određenim državama članicama ili zemljama koje nisu članice Europske unije.

Kako bi se postiglo navedeno, Uredbom se pojedincima ograničava uporaba sedam kemijskih tvari te pristup tim tvarima koje su navedene u Prilogu I. Uredbe, a radi se o: hidrogen peroksidu, nitrometanu, dušičnoj kiselini, kalijevom kloratu, kalijevom perkloratu, natrijevom kloratu te natrijevom perkloratu. Države članice, sukladno Uredbi, mogu potpuno zabraniti pojedincu pristup tim tvarima ili za pristup istima uvesti sustav dozvola, dok se za tvari navedene u članku 4. stavku 3. Uredbe može pojedincu dozvoliti pristup putem registracije.

Prema ovom Prijedlogu zakona, pojedincu se zabranjuje pristup ograničenim prekursorima eksploziva iz Priloga I. Uredbe, a iznimno se, putem sustava registracije (evidentiranja), dozvoljava pristup, uvođenje, posjedovanje i uporaba samo tri ograničena prekursora eksploziva, i to: hidrogen peroksida u koncentraciji većoj od granične vrijednosti iz Priloga I. Uredbe, ali manjoj od 35% m/m, nitrometana u koncentracijama većim od granične vrijednosti iz Priloga I. Uredbe, ali manjim od 40% m/m i dušične kiseline u koncentracijama većim od granične vrijednosti iz Priloga I. Uredbe, ali manjim od 10% m/m.

Sustav registracije predviđa omogućavanje stavljanja na raspolaganje pojedincima, uvođenje, posjedovanje ili uporabu određenih ograničenih prekursora eksploziva samo ako gospodarski subjekti koji ih stavljaju na raspolaganje registriraju svaku transakciju na način predviđen člankom 8. Uredbe.

Nadalje, Uredbom se od gospodarskih subjekata koji stavljaju navedene tvari na tržište zahtijeva da osiguraju da su ograničeni prekursori na odgovarajući način označeni i da prijave nacionalnoj kontakt točki sve sumnjive transakcije, nestanke i krađe koje uključuju te tvari ili tvari koje nisu ograničene, a također ih se smatra zabrinjavajućima i navedene su u Prilogu II Uredbe (radi se o: heksamenu, sumpornoj kiselini, acetonu, kalijevom nitratu, natrijevom nitratu, kalcijevom nitratu, kalcijevom amonijevom nitratu te amonijevom nitratu).

Ovim Prijedlogom zakona uređuju se sljedeća pitanja:

- određuju se nacionalna tijela nadležna za provedbu Uredbe i njihove obveze
- način pristupa pojedinaca ograničenim prekursorima eksploziva, zabrana odnosno sustav registracije (evidentiranja)
- određuje se nacionalna kontakt točka iz članka 9. Uredbe i način prijave svih sumnjivih transakcija, nestanaka i krađa koje uključuju prekursora eksploziva iz Uredbe
- nadzor nad provedbom određuje Uredba i Zakona
- propisuju se prekršajne sankcije za postupanja suprotna odredbama Uredbe i Zakona.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, s obzirom da se radi o zakonu kojim se uređuje provedba Uredbe (EU) br. 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva (SL EU L 39/1, 9. 2. 2013.). S obzirom da je Uredba na snazi od rujna 2014. godine, a da u Republici Hrvatskoj nisu poduzete odgovarajuće mjere u svrhu njezine provedbe, s ciljem izbjegavanja pokretanja postupka za povredu prava Europske unije, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 98/2013
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 15. SIJEČNJA 2013.
O STAVLJANJU NA TRŽIŠTE I UPORABI PREKURSORA EKSPLOZIVA**

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom utvrđuju se nadležna tijela, obveze nadležnih tijela i postupci za provedbu Uredbe (EU) br. 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 98/2013).

Članak 2.

Pojmovi koji se koriste u ovome Zakonu imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi (EU) br. 98/2013.

II. PRISTUP POJEDINCA OGRANIČENIM PREKURSORIMA EKSPLOZIVA

Članak 3.

(1) Ograničeni prekursori eksploziva ne mogu biti stavljeni na raspolaganje pojedincima, niti ih oni mogu uvoditi, posjedovati ili koristiti.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ograničeni prekursori eksploziva iz članka 4. stavka 3. Uredbe (EU) br. 98/2013 mogu se stavljeti na raspolaganje pojedincima, uvoditi, posjedovati ili uporabljivati ako gospodarski subjekti koji ih stavljaju na raspolaganje registriraju svaku transakciju u skladu s postupkom propisanim člankom 8. Uredbe (EU) br. 98/2013.

III. NADLEŽNA TIJELA I NJIHOVE OBAVEZE

Članak 4.

(1) Nadležna tijela za provedbu Uredbe (EU) br. 98/2013 i ovoga Zakona su ministarstvo nadležno za zdravlje, ministarstvo nadležno za poljoprivredu i ministarstvo nadležno za unutarnje poslove (u daljnjem tekstu: nadležna tijela) u skladu s propisanim djelokrugom.

(2) Pri provedbi Uredbe (EU) br. 98/2013 i ovoga Zakona nadležna tijela međusobno surađuju radi nadzora stavljanja na raspolaganje pojedincima, uvođenja, posjedovanja ili uporabe od strane pojedinca ograničenih prekursora eksploziva te pravovremenog međusobnog obavješćivanja.

(3) Nadležna tijela prilikom obavljanja poslova iz svoga djelokruga provjeravaju način na koji je omogućeno stavljanje na raspolaganje, uvođenje, posjedovanje i uporaba tvari ili smjesa ili tvari koje ih sadrže iz članka 3. ovoga Zakona, koje bi se mogle zloupotrijebiti za nezakonitu proizvodnju eksploziva, s ciljem ograničavanja njihove dostupnosti javnosti i osiguravanja odgovarajućeg prijavljivanja sumnjivih transakcija.

Članak 5.

Za potrebe provedbe Uredbe (EU) br. 98/2013, nadležna tijela, svako u svojem djelokrugu rada, obavljaju nadzor nad provedbom pojedinih zakona iz svoje nadležnosti, vezano uz stavljanja na raspolaganje pojedincima, uvođenje, posjedovanje ili uporabu tvari ili smjesa ili tvari koje ih sadrže iz članka 3. ovoga Zakona.

Članak 6.

- (1) Nacionalna kontakt točka za prijavu sumnjivih transakcija ili značajnih nestanaka ili krađa tvari ili smjesa ili tvari koje ih sadrže je Ministarstvo unutarnjih poslova.
- (2) Nacionalna kontakt točka prikuplja i prosljeđuje Europskoj komisiji i nacionalnim kontakt točkama država članica Europske unije podatke o sumnjivim transakcijama ili značajnim nestancima ili krađama tvari ili smjesa ili tvari koje ih sadrže.
- (3) Nacionalna kontakt točka vodi evidenciju o prijavljenim sumnjivim transakcijama, značajnim nestancima ili krađama.
- (4) Podaci o nacionalnoj kontakt točki (telefonski broj i adresa elektroničke pošte) bit će dostupni na službenim web stranicama nadležnih tijela.

Članak 7.

Smjernice Europske komisije i Stalnog odbora za prekursore o Uredbi (EU) br. 98/2013 koje sadrže informacije o tome kako prepoznati i prijaviti sumnjive transakcije, nestanke i krađe tvari ili smjesa te ostale informacije koje mogu biti korisne gospodarskim subjektima za postupanje po Uredbi (EU) br. 98/2013 nadležna tijela dužna su objaviti na svojim službenim web stranicama na hrvatskom jeziku.

IV. ZAŠTITA PODATAKA

Članak 8.

Obrada osobnih podataka u okviru provedbe Uredbe br. 98/2013 obavlja se u skladu s propisima kojima se u Republici Hrvatskoj uređuje tajnost i informacijska sigurnost podataka te zaštita osobnih podataka.

V. NADZOR

Članak 9.

Inspeksijski nadzor nad provedbom odredbi Uredbe (EU) br. 98/2013 provode inspektori nadležnih tijela, svaki u okviru svog propisanog djelokruga, u skladu s propisima koji uređuju inspeksijski nadzor.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 10.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 40.000 do 100.000 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ili fizička osoba obrtnik ako:

1. omogućiti stavljanje na raspolaganje, uvođenje, posjedovanje ili korištenje ograničenih prekursora eksploziva pojedincima (članak 3. stavak 1.)
2. svaku transakciju ograničenih prekursora eksploziva iz članka 4. stavka 3. Uredbe (EU) br. 98/2013 ne registrira u skladu s postupkom propisanim člankom 8. Uredbe (članak 3. stavak 2.)
3. ne osigura odgovarajuću oznaku na pakiranju (članak 5. Uredbe (EU) br. 98/2013)
4. nacionalnoj kontakt točki ne prijavi svaku sumnjivu transakciju ili pokušaj transakcije (članak 9. stavak 3. Uredbe (EU) br. 98/2013)
5. nacionalnoj kontakt točki ne prijavi značajne nestanke i krađe tvari s popisa u priložima ili smjese ili tvari koje ih sadrže (članak 9. stavak 4. Uredbe (EU) br. 98/2013).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 15.000 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 11.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 30.000 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ili fizička osoba obrtnik ako ne vodi evidenciju o registraciji transakcija u skladu s člankom 8. stavcima 2. i 4. Uredbe (EU) br. 98/2013.

Članak 12.

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000 do 50.000 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako uvodi, nabavlja, posjeduje ili upotrebljuje ograničene prekursore eksploziva (članak 3. stavak 1.).

VII. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 13.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Člankom se propisuje koja je materija predmet normativnog uređenja u ovome Zakonu. S obzirom da se u konkretnom slučaju radi o provedbi obvezujućeg propisa Europske unije u Republici Hrvatskoj, potrebno je ovim Zakonom utvrditi nadležna tijela za provedbu Uredbe (EU) br. 98/2013, njihove zadaće i postupke za provedbu te Uredbe.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisuje se da pojmovi koji se koriste u ovome Zakonu imaju značenje definirano Uredbom (EU) br. 98/2013. Definicije pojmova su određene u članku 3. Uredbe (EU) br. 98/2013.

Uz članak 3.

Ovim člankom se propisuje način stavljanja na raspolaganje ograničenih prekursora eksploziva pojedincima. Ograničeni prekursori eksploziva su tvari navedene u Popisu I. koji je sastavni dio Uredbe (EU) br. 98/2013, u koncentraciji većoj od odgovarajuće granične vrijednosti uspostavljenoj na Popisu i uključuju smjesu ili drugu tvar u kojoj je ta tvar s popisa prisutna u koncentraciji većoj od odgovarajuće granične vrijednosti. Budući da Uredba (EU) br. 98/2013 predviđa tri modela stavljanja na raspolaganje, uvođenja, posjedovanja i uporabe ograničenih prekursora eksploziva, u ovome Zakonu predloženo je da se za isto odabere model zabrane uz iznimku koju Uredba (EU) br. 98/2013 također dozvoljava, a to je da ograničeni prekursori eksploziva iz članka 4. stavka 3. Uredbe (EU) br. 98/2013 mogu, uz registraciju, biti stavljeni na raspolaganje, uvođenje, posjedovanje i korištenje od strane pojedinca. Registraciju obavljaju gospodarski subjekti u skladu s postupcima propisanim člankom 8. Uredbe (EU) br. 98/2013.

Uz članak 4.

Člankom se određuju nadležna tijela za provedbu Uredbe (EU) br. 98/2013 i ovoga Zakona. Imajući u vidu činjenicu da se u slučaju prekursora eksploziva dijelom radi o tvarima za koje je nadležno Ministarstvo zdravlja vezano za obavljanje profesionalne djelatnosti s kemikalijama, a dijelom o tvarima za koje je nadležno Ministarstvo poljoprivrede te da je nacionalna kontakt točka za prijavu sumnjivih transakcija, krađa i nestanaka tvari s Popisa I. i II. Uredbe (EU) br. 98/2013 u Ministarstvu unutarnjih poslova, ta su tijela određena kao nadležna tijela. Člankom se uređuje i njihova međusobna suradnja.

Uz članak 5.

Člankom se uređuje provedba nadzora nad propisima iz djelokruga rada nadležnih tijela.

Uz članak 6.

Ovim člankom se određuje nacionalna kontakt točka za prijavu sumnjivih transakcija ili značajnih nestanaka ili krađa tvari ili smjesa ili tvari koje ih sadrže, a to je Ministarstvo unutarnjih poslova. Nacionalna kontakt točka će za obavješćivanje drugih država članica o mogućim prijetnjama koristiti Europolov sustav ranog uzbunjivanja. Člankom su propisane obveze nacionalne kontakt točke.

Uz članak 7.

Člankom se uređuje način distribucije smjernica za podršku lancu nabave kemikalija koje utvrđuje Europska komisija, a koje sadrže informacije o tome kako prepoznati i prijaviti sumnjivu transakciju, posebno što se tiče koncentracija i/ili količina tvari s Popisa II Uredbe (EU) br. 98/2013, informacije o tome kako prepoznati i prijaviti značajan nestanak i krađe te ostale informacije koje mogu biti korisne.

Uz članak 8.

Člankom se propisuje način obrade osobnih podataka u okviru provedbe Uredbe (EU) br. 98/2013.

Uz članak 9.

Člankom se propisuje obavljanje inspekcijskog nadzora na provedbom Uredbe (EU) br. 98/2013.

Uz članke 10-12.

Člancima se propisuju prekršajne sankcije (novčane kazne) za gospodarske subjekte koji postupaju suprotno odredbama ovoga Zakona i Uredbe (EU) br. 98/2013.

Uz članak 13.

Člankom se propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona te se predviđa najkraće vakacijsko razdoblje imajući u vidu činjenicu da je Europska komisija već pokrenula EU PILOT predmet 8019/15/HOME – radi neodgovarajuće provedbe Uredbe (EU) br.98/2013. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva.